

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

ŠIAULIŲ UNIVERSITETO
STUDIJŲ PROGRAMOS
LIETUVIŲ FILOLOGIJA (612U10012)
VERTINIMO IŠVADOS

EVALUATION REPORT
OF *LITHUANIAN PHILOLOGY (612U10012)*
STUDY PROGRAMME
AT SIAULIAI UNIVERSITY

Grupės vadovė
Team leader:

prof. dr. Danguolė Mikulėnienė

Grupės nariai:
Team members:

doc. dr. Dainius Vaitiekūnas

dr. Neringa Klišienė

Jūratė Palionytė

Andrius Ledas

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language - Lithuanian

Vilnius
2014

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Lietuvių filologija
Valstybinis kodas	612U10012
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis	Lietuvių filologija
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinės (4 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	240
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Lietuvių filologijos bakalauras
Studijų programos įregistravimo data	2010 m. gegužės 3 d., Nr. V635

INFORMATION ON ASSESSED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	Lithuanian philology
State code	612U10012
Study area	Humanities
Study field	Lithuanian philology
Kind of the study programme	University studies
Study cycle	First
Study mode (length in years)	Full-time (4)
Scope of the study programme in credits	240
Degree and (or) professional qualifications awarded	Bachelor of Lithuanian Philology
Date of registration of the study programme	3 rd May, 2010, No. V635

Studijų kokybės vertinimo centras

©

The Centre for Quality Assessment in Higher Education

TURINYS

TURINYS	3
I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	5
2. Programos sandara.....	6
3. Personalias	9
4. Materialieji ištekliai	11
5. Studijų eiga ir jos vertinimas	12
6. Programos vadyba	13
III. REKOMENDACIJOS	14
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	14

I. IŽANGA

Šiaulių universitetas – regioninė aukštoji mokykla: 83 proc. jos studentų yra iš Šiaulių regiono ir aplinkinių vietovių, 70 proc. absolventų lieka dirbti regione. Universitetas, atsižvelgdamas į regiono specifiką, siūlo įvairių studijų programų.

Pagirtina, kad Šiaulių universitetas aktyviai naudojasi tikslinio finansavimo galimybe – pasirašomos sutartys su savivaldybėmis, kurios absolventams garantuoja darbo vietas, taip pat sudaro sąlygas atlikti praktiką. Programos nuolat keičiamos pagal specialistų poreikius, kai kurios jų stambinamos įvedant specializacijas, kuriamos jungtinės programos su kitais Lietuvos ir užsienio universitetais.

Humanitarinio fakulteto internetinėje svetainėje (<http://su.lt/humanitarinis-fakultetas>) ir kitur internete viešai skelbiami esminiai su studijų programomis susiję dalykai. Fakultetas deda daug pastangų viešindamas studijų programas: leidžia ir dalija informacinius lankstinukus, dalyvauja studijų mugėse, rengia išvykas į mokyklas, sukūrė ne vieną aktyviai funkcionuojantį profilį socialiniame tinkle *facebook*. Studentų skaičiui mažėjant akivaizdu, kad to neužtenka, reikia ieškoti įvairesnių ir efektyvesnių studijų programų viešinimo formų.

Be to, verta didinti studentų galimybes pasirinkti specializacijas, kurti tarpdalykines, tarpuniversitetines ir tarptautines studijų programas, nuotolinį mokymą, išvystyti viešųjų paslaugų sektorių (įvairūs kursai, laipsnio neteikiančių studijų moduliai ir pan.), dar glaudžiau bendradarbiauti su absolventais, darbdaviais ir socialiniais partneriais kuriant naujas studijų programas ir vykdant esamų studijų programų stebėseną, ieškant mecenatų gabiems studentams.

Šiuo metu didžiausias iššūkis – studentų skaičiaus mažėjimas. Fakultetui svarbu į tai reaguoti išlaikant kolegišką produktyviam darbui tinkamą mikroklimatą, kuriuo susitikime džiaugėsi studentai. Būtina išlaikyti esamą personalą ir pagal galimybes jį stiprinti, nes ryškėjanti jo mažėjimo tendencija gali sumenkinti fakulteto prestižą, patrauklumą ir gebėjimą pritraukti studentus.

2014 m. gegužės 19–21 d. ekspertų grupė lankėsi Šiaulių universitete ir vietoje susipažino su 3 studijų programomis. Viena jų – pirmosios pakopos *Lietuvių filologijos* programa, kurią realizuoja dvi Šiaulių universiteto Humanitarinio fakulteto katedros – Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedra bei Literatūros istorijos ir teorijos katedra. Tai ketverių metų (240 kreditų) bakalauro studijų programa, kurios absolventai įgyja lietuvių filologijos bakalauro laipsnį.

Programa buvo koreguojama atsižvelgiant į 2006 metų išorinio vertinimo išvadas.

Ekspertų grupės sudėtis: pirmininkė – prof. dr. Danguolė Mikulėnienė (Lietuvių kalbos instituto Kalbos istorijos ir dialektologijos skyriaus vadovė, vyriausioji mokslo darbuotoja), nariai – dr. Neringa Klišienė (Vilniaus universiteto Lietuvių literatūros katedros lektorė), doc. dr. Dainius Vaitiekūnas (Lietuvos edukologijos universiteto Lituanistikos fakulteto mokslo prodekanas), Jūratė Palionytė (Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko pavaduotoja) ir Andrius Ledas (Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto anglų filologijos specialybės III kurso studentas). Ekspertų grupės nariai iš anksto galėjo susipažinti su ŠU *Lietuvių filologijos* studijų programos savianalizės suvestine ir išsamiais priedais.

Savianalizės suvestinėje buvo pateikta informacija, reikalinga ekspertų grupei pasiruošti vizitui ŠU. Ekspertų grupė dalyvavo 2014 m. gegužės 14 d. Vilniuje vykusiame SKVC įvadiniame susitikime, pateikė savo pastabas kai kuriais savianalizės suvestinės aspektais ir pasižymėjo klausimus, kilusius susipažinus su dokumentu.

Vizito metu grupė surinko žodinę informaciją, papildančią savianalizės suvestinėje ir jos prieduose pateiktą raštišką informaciją. Susitikta su Humanitarinio fakulteto administracija, programos dėstytojais, studentais, absolventais, socialiniais partneriais. Grupė lankėsi auditorijose, bibliotekose ir kitose patalpose, kad apžiūrėtų materialiuosius išteklius.

Po vizito ekspertų grupė išanalizavo gautą informaciją ir parengė ataskaitą, aptarė vertinimą ir išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2013 m. *Lietuvių filologijos* studijų programa buvo atnaujinta: studentai gali rinktis gretutinės krypties pedagogines studijas ir greta lietuvių filologijos bakalauro kvalifikacinio laipsnio papildomai įgyti pedagogo profesinę kvalifikaciją. Skirtingai nuo *Lietuvių filologijos ir komunikacijos* studijų programos, vykdomos tame pat Šiaulių universiteto Humanitariniame fakultete, ši programa, nors ir siūlo gretutinių pedagoginių studijų galimybę, daugiau vietos skiria lietuvių kalbos ir literatūros studijoms ir šiuo požiūriu yra akademiškesnė.

1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Lietuvių filologijos studijų (gretutinė kryptis – pedagoginės studijos) programos pagrindinis tikslas – parengti kvalifikuotus lietuvių filologijos specialistus, gebančius plačiai taikyti bendrąjį humanitarinį filologinį ir lituanistinį išsilavinimą. Specialios lituanistinės studijos suteikia studentams galimybę įgyti bendrų filologinių ir nuoseklių lietuvių kalbos ir literatūros istorijos bei teorijos, etnokultūros žinių ir gebėjimų, kurie yra būtini tolesnei profesinei veiklai. Siekiama ugdyti plačios erudicijos specialistą, pasižymintį kūrybiniu kritiniu mąstymu ir nuolat mokytis bei domėtis specialybės dalykais, įgijusį mokslinio tiriamojo darbo įgūdžių ir orientuotą ne tik į tradicinę literatūrologijos bei kalbotyros paradigmą, bet ir naujausią šiuolaikinę mokslo problematiką. Gretutines pedagogines studijas pasirinkę studentai įgis papildomų teorinių ir praktinių edukologijos kompetencijų, pasirengs kvalifikuotai dirbti formaliojo ir neformaliojo ugdymo įstaigose.

Pagrindinis ir jį konkretizuojantys programos tikslai suformuluoti pakankamai aiškiai, tik pirmasis iš jų („Išlaikyti ir įsisavinti humanitarinio išsilavinimo idėją klasikinio tipo universitetuose, šią tradiciją realizuojant Šiaurės Lietuvos regiono universitete, kuris neįsivaizduojamas be specialiųjų lituanistinių studijų“) yra pernelyg abstraktus, tiesiogiai nesusijęs su minima studijų programa, nes įveda kitokią – institucinę – perspektyvą.

Numatomi studijų programos rezultatai (13 poskyris) yra pateikti gana išsamiai, išskirti reikalingi gebėjimai. Pasirinkusių pedagogines studijas numatomi gebėjimai kartais pateikiami skliaustuose tik kaip papildomas tekstas.

Lietuvių filologijos programos absolventams suteikiamas lietuvių filologijos bakalauro kvalifikacinis laipsnis, o pasirinkusiems gretutinę pedagoginių studijų kryptį – lietuvių filologijos bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir pedagogo profesinė kvalifikacija.

Numatoma, kad daugelis absolventų lieka dirbti Šiaurės Lietuvos regione. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai yra pagrįsti profesiniais reikalavimais, reikiamais dokumentais. Tiesa, savianalizės suvestinėje trūksta tyrimų, įrodančių numanomą visuomenės ir darbo rinkos poreikį Šiaurės Lietuvos regione, pateikti argumentai yra daugiau hipotetinio pobūdžio, nors toks poreikis buvo paliudytas ekspertų grupės susitikime su darbdaviais, socialiniais partneriais ir absolventais.

Lietuvių filologijos studijų programa ir numatomi studijų rezultatai atitinka visus šią veiklą reglamentuojančius dokumentus, nuosekliai išvardytus programos rengėjų savianalizės suvestinėje. Gretutinės studijų krypties (pedagoginės studijos) tikslas ir rezultatai formuluoti taip, kad atitiktų dalyko mokytojui keliamus reikalavimus.

Su *Lietuvių filologijos* studijų programa supažindinama Šiaulių universiteto svetainėje, kur pateikiama informacija stojantiems, Humanitarinio fakulteto siūlomų studijų programų apraše, programą kuriojančių katedrų interneto puslapiuose, atviroje informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemoje AIKOS. Ekspertų nuomone, reikėtų ieškoti ir kitų programos viešinimo būdų.

Programos tikslus atitinkantys konkrečių studijuojamų dalykų tikslai ir numatomi studijų rezultatai skelbiami kiekvieno studijų dalyko apraše, kurie matomi akademinėje universiteto informacijos sistemoje, su jais supažindinami studentai.

Sprendžiant iš savianalizės suvestinės ir pokalbių su programą studijuojančiais studentais, absolventais ir darbdaviais bei socialiniais partneriais vizito į Šiaulių universitetą metu, programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka studijų rūšį, pakopą ir kvalifikacijų lygį, o jos turinys ir bakalaurams suteikiama kvalifikacija dera tarpusavyje.

Srities stiprybės:

- 1) programa suteikia galimybę gauti tvirtus lietuvių filologijos pagrindus;
- 2) gaudami gerą lituanistinį išsilavinimą programos studentai turi galimybę baigti gretutines studijas.

Srities silpnybės:

- 1) nepakankama darbo rinkos poreikio Šiaurės Lietuvos regione analizė;
- 2) vienas iš tikslų nėra tiesiogiai susietas su programa.
- 3) nepakankamas programos viešinimas

Rekomenduojama:

- 1) smulkiau išanalizuoti programos specialistų darbo rinkoje poreikį;
- 2) ieškoti efektyvesnių programos viešinimo būdų.

2. Programos sandara

Lietuvių filologijos studijų programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus (Mokslo ir studijų įstatymą, švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymą Nr. V-501 „Dėl laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“), nurodytus formaliuosius bei dalykinius bakalauro studijų parametrus.

Programos sandara motyvuota, daugelis studijų dalykų išdėstyti nuosekliai, temos nesikartoja, leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus, jos apimtis pakankama. Studijų programa sudaryta iš privalomųjų ir pagrindinės studijų krypties gilinamųjų dalykų, kurie apima ir bendrąsias, ir specialiąsias sritis, siekiant suteikti studentams kertines atitinkamos srities žinias ir suformuoti reikiamus įgūdžius.

Programos studijų krypties dalykai sudaro 165 kreditus, bendrieji universitetinių studijų dalykai sudaro 15 kreditų, gilinamieji dalykai – 60 kreditų. Ugdymo sistemų pedagoginio lavinimo dalykai (60 kreditų) išskirti į atskirą modulį, taip sudaroma galimybė teikti gilesnes studijuojamos krypties žinias bei ugdyti atitinkamus gebėjimus. Studentai gali rinktis alternatyvius dalykus. Privalomieji dalykai sudaro 86,67 proc. programos, studijų krypties alternatyvos – 13,33 proc. programos.

Vertinant *Lietuvių filologijos* programos dalykų sąrašus bei remiantis visų dalykų aprašais ir rekomenduojamais literatūros sąrašais, galima teigti, kad daugelis dalykų, jų turinys atitinka programos tikslus. Aprašai savianalizės suvestinės prieduose pateikti tvarkingai, laikantis nuoseklumo principo. Matyti, kad jiems parengti ir įforminti Šiaulių universitete skirtas ypatingas dėmesys (buvo atsižvelgta į Studijų dalykų ir modulių aprašymų pildymo ŠU akademinės informacijos sistemoje pateiktus metodinius nurodymus).

Literatūra nuosekliai dėstoma nuo jos teorinių, folklorinių pagrindų chronologiškai einant nuo seniausios literatūros pasaulyje ir Lietuvoje iki XX a. visuotinės literatūros istorijos ir šiuolaikinės lietuvių literatūros. Ypač gerai suderinti visuotinės literatūros kursai ir lietuvių literatūros kursai iki 4 semestro imtinai (pavyzdžiui, ketvirtajame semestru paraleliai skaitomi du XIX a. lietuvių ir visuotinės literatūros kursai). Vėliau tos dermės lieka mažiau: 5 semestru skaitomas XIX a. pab. – XX a. pr. lietuvių literatūros istorijos ir XX a. visuotinės literatūros istorijos kursai, o kituose semestruose – tik lietuvių literatūros kursai (6 semestru – XX a. I pusės lietuvių literatūros istorija, 7 semestru – XX a. II pusės lietuvių literatūros istorija, 8 semestru –

šiuolaikinė lietuvių literatūra). Visuotinės literatūros kursams skiriama tik po 3 kreditus, o nuo 6 semestro jie jau nebeskaitomi.

Suprantama, kad lietuvių literatūrai reikia kreditų (jos kursams skiriama po 4–5 kreditus), tačiau galbūt dar galima būtų rasti rezervų visuotinės literatūros kursams (kai kurie kalbos dalykai turi 5, 6, 8 kreditus, dviem literatūros teorijos kursams pirmajame ir šeštajame semestru skiriama atitinkamai 6 ir 5 kreditai). Literatūros teorijai tiesiogiai yra skirti šie kursai: literatūros mokslo įvadas ir estetikos pagrindai (1 semestras) ir literatūros teorija (6 semestras).

Kalbos dalykai dėstomi sistemingai: nuo bendresnių teorinių kursų iki konkretesnių, su atskirais lietuvių kalbos aspektais siejamų dalykų (lietuvių kalbos fonetika ir fonologija, lietuvių kalbos leksikologija – 2 semestras, lietuvių kalbos akcentologija – 3 semestras, lietuvių kalbos dialektologija, lietuvių kalbos morfologija ir žodžių daryba – 5 semestras, lietuvių kalbos sintaksė, rašomosios lietuvių kalbos istorija – 6 semestras, lietuvių kalbos stilistika, lietuvių kalbos istorinė gramatika – 7 semestras, lietuvių kalbos kultūra, teksto lingvistika ir poetika (bendras kalbos ir literatūros dėstytojų kursas) – 8 semestras). Panašiai kaip literatūros kursų atveju, esama kelių bendresnių teorinių kursų ir dėstant kalbotyrą: kalbotyros įvadas (1 semestru), baltų filologijos įvadas (4 semestru), bendroji kalbotyra (5 semestru).

Teksto lingvistikos ir poetikos kursas siekia sujungti kalbotyrą ir literatūros tyrinėjimus (mitopoetiką), meninius ir nemeninius tekstus, literatūros ir kalbos tyrinėtojų pajėgas. Tai gali būti naudinga studentams, bet reiktų dar labiau susieti skirtybes, kurti jų dialogą, kad šis dalykas neatrodytų kaip formalus dviejų skirtingų dalykų junginys.

Pagirtina, kad esama latvių kalbos ir literatūros kurso, tačiau įvedus gretutines pedagogikos studijas šis pagrindinės studijų krypties dalykas tapo alternatyviai pasirenkamas ir neteko savo literatūrinės dalies.

Pagirtinas bandymas susieti tautosaką ir etnologiją skaitant etnologijos pagrindų, tautosakos kursą, tačiau literatūros sąrašė nematyti G. Beresnevičiaus, B. Dundulienės knygų, nors jų teorines išvalgas išsipareigojama pristatyti.

Dalykų aprašai rodo, kad dėstytojai seka mokslo naujoves, tačiau literatūros (bent papildomos) sąrašuose galėtų būti daugiau pačių dėstytojų publikacijų bei publikacijų užsienio (anglų, vokiečių) kalbomis, kuriomis gali skaityti studentai, nuorodų į internetines duomenų bazines, prieinamas Šiaulių universiteto studentams.

Bendrieji universitetinių studijų dalykai (politikos mokslų pagrindai, kultūros filosofija, specialybės užsienio kalba: anglų k. arba vokiečių k.), kurie sudaro 6,25 proc. studijų programos, yra reikalingi, tačiau rekomenduotina jų sąrašą dažniau peržiūrėti, ateityje pamąstyti ir apie Lietuvos istorijos kursą.

Specialybės užsienio kalba (anglų kalba) yra gerai pritaikyta studentams lituanistams, literatūros sąrašė esama ir knygų apie lietuvių literatūrą anglų kalba. Sprendžiant iš aprašo, mažiau pritaikyta vokiečių kalba. Gaila, kad studentams nebeliko galimybės lankyti prancūzų kalbos užsiėmimų. Užsienio kalba yra dėstoma vieną semestrą.

Ne itin gerai pritaikytas lituanistams, labai fragmentiškas kultūros filosofijos dalykas. Jo glaustame labai bendrų temų sąrašė nėra ne tik Antikos filosofijos, bet ir lietuviškosios kultūros filosofijos, kurios žinios būtų ypač pravartios studentams lituanistams. Dalyko pagrindinės literatūros sąrašė kai kurie svarbesni lietuviškos kultūros filosofijos veikalai yra paminėti, tačiau jų daugiau galėtų būti bent papildomos literatūros sąrašė: Vydūno, S. Šalkauskio, V. Sezemano, A. Maceinos, J. Girniaus, V. Kavolio, A. J. Greimo, A. Mickūno, A. Sverdiolo, A. Šliogerio ir kt. Neįtraukti svarbūs naujesni veikalai, pavyzdžiui, A. Sverdiolo „Kultūra lietuvių filosofų akiratyje“ (2012). Šis dalykas turi būti stiprinamas, nes kitų progų studijuoti filosofiją studentai turi mažai (pirmajame semestru pristatomi tik estetikos pagrindai).

Trumpas, labai bendro pobūdžio politikos mokslų pagrindų dalyko temų sąrašas, beveik nėra nurodyta aktualios papildomos literatūros lietuvių arba užsienio kalba.

Informacijos valdymas humanitarinių mokslų studijose (3 kreditai) galėtų būti labiau pritaikytas filologams (ypač norintiems tapti pedagogais), nei deklaruojama. Iš dalyko aprašo ir ekspertų susitikime su studentais paaiškėjo, kad šis dalykas dar reikalautų korekcijų.

Iki 2013 metų daug dėmesio (iš viso 34 kreditai) skirta tiesiogiai akademiniam rašymui: akademinis rašymas ir retorika (2 semestras), mokslinio darbo metodika ir kursinis darbas (4 semestras), kursinis darbas (6 semestras), bakalauro darbas: tiriamoji dalis (7 semestras) ir bakalauro baigiamasis darbas (8 semestras). Akademinio rašymo valandų sumažėja pasirinkus gretutinę studijų kryptį.

Universiteto orientavimasis į regiono studijas ryškesnis studijų programos alternatyvose, kurias pateikia programą kuruojančios katedros – Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedra, Literatūros istorijos ir teorijos katedra. Tai „Šiaulių literatūrinė panorama“, iš dalies – „Tarmių atspindžiai lietuvių rašytojų kūryboje“ ir kt. Regioniškumą dar galima būtų paryškinti kituose dėstomuose dalykuose.

Aktualus regioninės literatūros studijoms Šiaulių literatūrinės panoramos kursas, kuris atkreipia dėmesį ir į „Varpus“, ir į „Mūzyną“, vietos literatūrinį gyvenimą. Pagirtina, kad jame formuluojama kultūrinės provincijos, grafomanijos problema, bet dar galima būtų labiau akcentuoti mėgėjiškos ir profesionalios literatūros skirtį. Verta būtų šio ar kito kurso rėmuose siekti apimti ne tik Šiaulių kraštą, bet ir platesnį Šiaurės Lietuvos regioną, kuris svarbus Šiaulių universitetui ir iš šio krašto kilusiems jo studentams, bei daugiau vietos skirti Šiaurės krašto literatūrinei geografijai.

Sveikintina, kad literatūros seminare „Modernioji novelė“ siekiama supažindinti su pačiais įvairiausiai pasaulinės novelistikos pavyzdžiais, tačiau pernelyg mažai dėmesio apraše skiriama lietuviškos novelistikos aukso fondui (minima tik J. Ivanauskaitė, nors beveik kiekvienai temai galima būtų pateikti bent po vieną kitą lietuvių novelistą). Komparatyvinis matmuo ryškinamas iš esmės tik pasaulinės literatūros kontekstuose, tačiau iš literatūros sąrašų tai nelabai matyti (atvirkščiai, jame stipri lietuviškoji problematika). Į seminaro programą neįtraukti naujausi lietuvių novelistikos pasiekimai (A. Vaičiuliaičio premijos laureatų kūryba ar pan.).

Kai kurie studijų programos alternatyvų dalykai (sprendžiant pagal jų aprašus) yra įdomesni nei kai kurie kiti programos dalykai. Išskirtini šių dalykų aprašymai, kurie pagrįsti ir jų dėstytojų publikacijomis: lingvistiniai modeliai poezijoje, tarmių atspindžiai lietuvių rašytojų kūryboje, lietuvių kalbos etiketas, pažinimo semantika ir kt. Ekspertų nuomone, kognityvinė lingvistika (pažinimo semantika) neturėtų būti dėstoma tik kaip alternatyviai pasirenkamas dalykas, juolab kad fakultetas yra pasižymėjęs šios srities tyrimais.

Nuo 2013 metų studentai, pasirinkę pedagogikos pagrindų dalykus, nebetenka galimybės studijuoti šių prieš tai programoje buvusių dalykų: lotynų kalbos, literatūros teksto analizės, akademinio rašymo ir retorikos, žanrinės literatūros kūrinių analizės, latvių kalbos ir literatūros, literatūros teorijos, lietuvių kalbos istorinės gramatikos, taip pat nerengiama literatūrinė ir kalbotyros praktika. Sumažėja galimybių rinktis pasirenkamuosius kalbos ir literatūros dalykus iš alternatyvų sąrašo (gerai, kad ji išlaikoma bent 7 semestru). Vietoj jų dėstomi pedagogikos pagrindų dalykai, vykdomos pedagoginės praktikos (60 kreditų, arba 25 proc. programos).

Vertėtų pamąstyti, kaip kompensuoti galimus praradimus pasirinkusiems gretutinę pedagogikos studijų kryptį studentams: integruoti teksto analizę į kitus dėstomus dalykus, kai ką iš jiems nebedėstomų dalykų perkelti į studijų programų alternatyvų sąrašą (kaip tai atsitiko su latvių kalba). Kitaip sumažėjusi galimybė studijuoti latvių kalbą ir literatūrą jau nebeatitiks Šiaulių universiteto – Šiaurės regiono lyderio, nuo seno palaikančio stiprius akademinius ir kultūrinius ryšius su Latvijos regionais ir aukštosiomis mokyklomis, – prioritetų. Klasikinio tipo universitete nederėtų atsisakyti lotynų kalbos.

Nereikėtų viršyti 30 kreditų ribos jau pirmajame semestru (31 kreditas yra ir septintajame semestru). Tai gali apsunkinti studijų pradžią pirmo kurso studentams. Esama semestrų, kuriuose yra 29 kreditai. Taigi šiuos netolygumus nesunku pataisyti.

Nepaisant to, kad visų pateiktų aprašų turinys yra informatyvus, išsamus ir kryptingas, vis dėlto pateiktoje savianalizės suvestinėje pasigesta atskiros aprašo dalies (lentelės), rodančios, kaip studijų dalyke siejami rezultatai siejasi su programos, kurioje vykdomas šio aprašo dalykas, rezultatais.

Ekspertų nuomone, nepakanka, kad tik iš dalykų aprašų galima spręsti, kokios kompetencijos yra formuojamos ir ugdomos, siejami rezultatai (pavyzdžiui, bendroju universitetiniu dalyku „Žmogus ir aplinka“ ar „Specialybės užsienio kalba (anglų k.)“), kaip šis konkretus studijų dalykas padeda įgyvendinti programos tikslus ir studijų rezultatus. Nustatyta bendra dalykų aprašų ir programos studijų koreliacija leistų aiškiau ir kryptingiau formuluoti programos tikslus, nustatyti ugdomas kompetencijas, prireikus koreguoti dalyko turinį, įvertinti studijų dalyko paskirtį programoje.

Lietuvių filologijos programoje nurodytos paskaitos, pratybos, individualus dėstytojo darbas su studentu ir savarankiškas studento darbas, formaliai apskaičiuotas pagal kreditus, tačiau atkreiptinas dėmesys į studentų savarankiško darbo stebėseną, kuri, kaip paaiškėjo vizito metu, nėra atliekama. Taigi neaišku, kaip *Lietuvių filologijos programos* rengėjai įvertina dalykų kreditų svorį ir studentų savarankiškam darbui skiriamas valandas (įvertinant jų galimybes, laiką ir mokymo(si) krūvį). Pavyzdžiui, realaus studentų savarankiško darbo vienas iš pagrindų – rekomenduojamos literatūros studijavimas. Kai kuriuose aprašuose (taip pat vizito metu pateiktuose ir peržiūrėtuose skaitytinose literatūros aplankuose) rekomenduojamos teorinės ir kritinės literatūros sąrašas nėra lygiavertis (plg. lietuvių literatūros istorijos (XIX a. II p.–XX a. I p. pr.) ir šiuolaikinės lietuvių literatūros apimtis).

Pagirtina, kad programos rengėjai dalykų aprašuose sistemingai stengiasi išlaikyti regioniško diskursą, tačiau šios krypties dėstytojais studentams turėtų parengti daugiau mokomosios literatūros (literatūros ar šaltinių sąraše neturėtų būti periodinės spaudos publikacijų).

Vertinimo metodai aprašuose pristatomi, tačiau nurodomas tik santykinis programoje numatytų užduočių svoris. Nors vizito metu patikslinta, kad per pirmąjį susitikimą su studentais dėstytojais juos supažindina ir su vertinimo kriterijais, ir su užduotimis, vis dėlto studentų savarankiško darbo užduotys daugeliu atvejų aprašuose turėtų būti įvardytos konkrečiau, bent turėtų būti nusakomas jų pobūdis ir siekiniai.

Srities stiprybės:

- 1) numatomus studijų rezultatus padeda pasiekti nuoseklus programos realizavimas;
- 2) išlaikoma galimybė pasirinkti alternatyvius studijų programų dalykus;
- 3) programa yra kintanti ir koreguojama, todėl, tikėtina, gali būti ilgaamžė.

Srities silpnybės:

1) įvedus pedagogiką, kaip gretutinę studijų kryptį, sumažėjo dėstomų filologinių dalykų, o kai kurių jų trūkumas nepakankamai kompensuotas koreguojant likusių dalykų aprašus; pedagogikos gretutinės krypties dalykai dar ne iki galo integruoti į programą, nes neakcentuotos jų sąsajos su privalomais studijų krypties dalykais;

2) iš dalykų aprašų nėra pastebimas dėmesys regionui (išimtis – alternatyviai pasirenkami dalykai);

3) neregamentuota studentų savarankiško darbo krūvio stebėseną.

Rekomenduojama:

- 1) pakoreguoti programos kreditų skaičių semestrais;
- 2) parengti studentų savarankiško darbo krūvio stebėsenos metodiką.

3. Personalas

Didžiausias iššūkis fakultetui – kaip mažėjant studentų ir atitinkamai dėstytojų skaičiui išlaikyti kvalifikuotą personalą, kad nenukentėtų mokslinė ir pedagoginė institucijos veikla.

Profesorių skaičius fakultete nedaug keitėsi, tačiau sumažėjo programą vykdančių dėstytojų skaičius (docentų, lektorių, asistentų). *Lietuvių filologijos* studijų programą 2012–2013 m. m. vykdė 36 dėstytojai, iš kurių: 8 profesoriai (22 proc.), 11 docentų (31 proc.), 5 lektoriai be mokslo laipsnio (14 proc.), 3 lektoriai su mokslo laipsniu (8 proc.) ir 9 asistentai, neturintys mokslo laipsnio (25 proc.).

Programą įgyvendinančių dėstytojų mokslinė ir pedagoginė kvalifikacija yra pakankama, dėstomi dalykai atitinka jų mokslinių interesų sritį. Pastebėtina, kad daugiau nei pusė pedagoginio personalo sudaro vyresnio amžiaus žmonės (vyresnių nei 40 metų yra net 72 proc., taigi ateityje lėtoka mokslinio personalo kaitos dinamika gali kelti rūpesčių (aukštos kvalifikacijos specialistams išugdyti prireikia ne vieno dešimtmečio).

Tiesa, teigiamų poslinkių ekspertai matė: habilitacijos procedūrą sėkmingai atliko ir pradėjo eiti profesoriaus pareigas V. Bikulčius (2008), B. Maskuliūnas (2007), D. Maskuliūnienė (2012). Penkiems per savianalizės laikotarpį priimtiems doktorantams vadovauja trys dėstytojai. Dviem iš jų (B. Maskuliūnui ir D. Maskuliūnieni) tenka po du doktorantus.

Galbūt amžiumi ir ribotomis finansinėmis universiteto galimybėmis galima paaiškinti vangoką dėstytojų dalyvavimą kvalifikacijos kėlimo procese. Tik keli per pastarąjį penkmetį vyko į mokslines stažuotes. Kiek aktyviau dalyvauta *Erasmus* mainų programoje: dėstytojai vyko į Latviją (daugiausia vizitų), Prancūziją, Švediją, Vokietiją, Slovakiją, Bulgariją, Portugaliją, tačiau dar nemaža dėstytojų dalis šioje programoje visai nedalyvavo. Iš Lietuvos ar užsienio aukštųjų mokyklų skaityti paskaitų atvyksta vos vienas kitas kviestinis dėstytojas. Pastaraisiais metais – dr. V. Šaudinia iš Latvijos (Daugpilio universitetas).

Nors savianalizės rengėjai pabrėžė, kad dėstytojų mokslinių publikacijų skaičius yra pakankamas, tačiau daug jų paskelbta Šiaulių universiteto leidiniuose, todėl turi ribotas galimybes patekti į platesnę aktyviają (ir konkurencingesnę) mokslo apyvartą. Vis dar santykinai nedidelis užsienio publikacijų skaičius. Esant tokiai padėčiai sunku tikėtis didesnio citavimo indekso ir ateityje.

Kaip aiškėja iš pateiktų priedų, dėstytojai kiek aktyviau važiavo į tarptautines mokslines konferencijas: dalyvauta 92 konferencijose, seminaruose, stažuotėse Vilniuje, Kaune, Rygoje, Daugpilyje, Liepojoje, Rėzeknėje (Latvija), Paryžiuje (Prancūzija), Kente (JAV), Banskeje Bistricoje (Slovakija), Stokholme (Švedija), Taline (Estija), Astanoje (Kazachstanas), Torunėje, Vroclave (Lenkija), Santjago de Komposteloje (Ispanija).

Per pastaruosius penkerius metus 36 programos dėstytojai išleido 4 individualias monografijas (iš jų 1 – profesoriaus emerito) ir vieną individualią straipsnių rinktinę.

Mokslo tiriamajame darbe dar neišnaudotos visos galimybės: iki šiol daugiau dirbama pavieniui, aukštesnius mokslo vardus ir laipsnius turintys programos dėstytojai parengę vos vieną kitą konkursinį projektą. Kaip matyti iš savianalizės suvestinės priedų, per pastaruosius penkerius metus projektinėje veikloje dalyvavo tik 13 iš 36 programos dėstytojų, iš jų tik 3 – kaip projektų vadovai. Tai nėra dideli projektinės veiklos rodikliai, ir savianalizės suvestinės autoriai patys reiškia susirūpinimą tokia padėtimi.

Stinga tarpdalykinės taikomosios veiklos ir bendros tiriamosios mokslinės veiklos su studentais. Mažoka bendrų tarpinstitucinių tyrimų su kitomis aukštosiomis mokyklomis.

Efektyvus projektinės veiklos koordinavimas neatsiejamas nuo mokslinės veiklos koordinavimo. Fakultete stokojama aiškiai apibrėžtų ir reglamentuotų tyrimo grupių ir aiškių prioritetinių mokslinio tyrimo kryptų. Vis dėlto didelės galimybės toje srityje rodo tarpusavyje mažai koordinuojami tyrėjų sambūriai (senųjų raštų tyrimų, sociolingvistikos, teksto poetikos ir kt.). Pagirtina, kad dėstytojai geba ne tik parengti mokslinius žurnalus ir kolektyvines straipsnių rinktines, bet ir sudaro studentų kūrybos almanachą „Mūzynos“, rūpinasi itin kūrybingų studentų ugdymu.

Savo publikacijas į dalykų aprašuose pateiktus literatūros (bent papildomos) sąrašus įtraukia ne visi dėstytojai. Kai kurie savo svarbiausių mokslo publikacijų sąrašė nurodė tik

specialybės leidinius („Gimtojo žodžio“, „Kalbos kultūros“, „Literatūros ir meno“) ir mokslo populiarinimo publikacijas.

Siekiant aprėpti kuo daugiau mokslinio tyrimo aspektų, gali būti sunkiai atskiriami fundamentiniai moksliniai tyrimai nuo mokslo populiarinimo. Be abejonės, mokslo populiarinimas yra svarbus, tačiau jis neturėtų trukdyti mokslo tyrimams.

Pagirtina, kad programos dėstytojai labai aktyvūs mokslo sklaidos procese: dalyvauja neformalioje, popaskaitinėje veikloje Šiauliuose ir Šiaulių regione – Pakruojyje, Pasvalyje, Joniškėje, Radviliškyje, Kelmėje vykstančiuose renginiuose, bendradarbiauja su krašto mokyklomis, skaito jose paskaitas, kviečia šių rajonų pedagogus į Šiaulių universitete organizuojamas konferencijas, seminarus. Tačiau mokslo sklaida negali kompensuoti tiriamosios mokslinės veiklos.

Srities stiprybės:

1) mažėjant dėstytojų skaičiui išlaikoma kvalifikuota dėstytojų komanda, reikalinga studijų programai vykdyti;

2) dėstytojai dalyvauja doktorantūros procese ir taip užtikrina programos perimamumą;

3) dėstytojai globoja studentų kūrybinę veiklą.

Srities silpnybės:

1) neišskirtos prioritetinės tyrimų kryptys ir tyrėjų grupės;

2) ne visada sėkmingai atskiriama mokslo tiriamoji veikla nuo mokslo populiarinamosios;

3) plėtotina mokslinė projektinė veikla;

4) nepakankamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas

5) ne visi dėstytojai pasinaudoja mokslinės kvalifikacijos tobulinimo galimybėmis

Rekomenduojama:

1) stiprinti mokslinę projektinę veiklą;

2) plėtoti tarpinstitucinio bendradarbiavimo galimybes;

3) skatinti dėstytojus kelti mokslinę kvalifikaciją

4. Materialieji ištekliai

Materialieji ištekliai vertintini kaip išskirtinai puikūs. Auditorijų ir kitų studijoms reikiamų patalpų užtenka, jos tinkamai įrengtos. Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės lėšomis atliktas pagrindinio Humanitarinio fakulteto pastato kapitalinis remontas, įrengta vardinių auditorijų (Jono Jablonskio, Kristijono Donelaičio ir kt.), kai kuriose jų eksponuojami meno kūriniai, yra reikiamos literatūros. Pastatas pritaikytas neįgaliesiems (įrengtas liftas, keltuvas, pandusas). Studentams skirtas savarankiško darbo ir poilsio kambarys, jame yra dauginimo aparatas.

Auditorijose pakanka multimedijos įrangos (daugiau nei pusėje auditorijų – stacionari įranga, galima naudotis 3 nešiojamais multimedijos komplektais). Įrengta kompiuterių auditorija su 19 kompiuterizuotų darbo vietų, veikia belaidis interneto ryšys.

Individualiam ir grupiniam darbui studentai, dėstytojai ir doktorantai naudojami puikiai universiteto biblioteka bei joje saugomais leidiniais. Bibliotekos skaityklose patogiai išdėstyta literatūra, didelis kompiuterizuotų vietų skaičius (170). Biblioteka gali didžiuotis retų spaudinių skyriumi, kuriame yra daug medžiagos ir filologijos tyrimams. Studentai ir dėstytojai turi galimybę naudotis elektroninėmis duomenų bazėmis, tiek universitete, tiek už jo ribų (prisijungiant). Be daugelio kitų patogumų (įranga judėjimo negalę turintiems lankytojams), bibliotekoje yra vaikų kambarys – puiki pagalba mažus vaikus auginantiems studentams.

Programos studentams iš esmės pakanka vadovėlių, knygų, periodinių leidinių, jais galima naudotis universiteto bibliotekoje, išsinešti į namus. Per tarpbibliotekinį abonementą nemokamai užsakomi leidiniai ne tik iš kitų Lietuvos, bet ir užsienio bibliotekų. Studentai gali naudotis

fakulteto katedrose, kabinetuose, auditorijose esama literatūra. Reikiamos studijų medžiagos pateikia ir dėstytojai, tačiau dar nepakankamai išnaudojamos intraneto galimybės.

Studentų praktikoms sudaromos geros sąlygos tiek Šiaulių miesto įstaigose (ŠU gimnazijoje, mokyklose, redakcijose, savivaldybėje, viešojoje P. Višinskio bibliotekoje ir kitur), tiek Šiaulių rajono ir aplinkinių rajonų savivaldybėse (pavyzdžiui, Šilėnų, Lygumų ir Stačiūnų mokyklose). Su šių vietovių bendruomenėmis pasirašytos bendradarbiavimo sutartys. Studentai gali atlikti praktiką ir savo gyvenamojoje vietovėje.

Srities stiprybės:

1) atlikus pagrindinio fakulteto pastato kapitalinį remontą, studentams ir dėstytojams sudarytos puikios darbo sąlygos;

3) studentai ir dėstytojai turi labai geras sąlygas dirbti moderniai įrengtoje universiteto bibliotekoje, pakankami metodiniai ištekliai.

Srities silpnybės: nepakankamai išnaudojamos virtualios mokymosi aplinkos (intraneto) galimybės.

Rekomenduojama: skatinti dėstytojus daugiau mokomosios medžiagos teikti intranete.

5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į studijas reikalavimai yra pagrįsti, konkursinio balo sandara atitinka humanitarinių studijų kryptį.

Studijų procesas iš esmės organizuojamas tinkamai ir leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus, nors pastebėta ir keletas koreguotinų dalykų: pavyzdžiui, dalykų aprašuose daugoka privalomos ir rekomenduojamos literatūros rusų kalba, kurios dauguma studentų jau nemoka (tai pripažino ir pokalbiuose su ekspertais dalyvavę studentai).

Mažokai dėmesio skiriama užsienio kalbų mokymuisi: studentams nedaug galimybių rinktis, kurią užsienio kalbą studijuoti, užsienio kalboms skiriama per mažai kreditų, kad būtų pasiektas aukštesnis kalbos mokėjimo lygis. Be abejonės, tai mažina ir studentų judumo galimybes. Tiesa, šiomis galimybėmis studentai naudojami menkai. Pasak savianalizės suvestinės autorių, iš dalies tai lemia ir programos kryptis – gimtosios kalbos, filologijos studijos.

2010 metais pasirašyta Šiaulių universiteto bendradarbiavimo sutartis su Kento valstybiniu universitetu (JAV), turinčiu didelį lituanistikos archyvą. Kartais išvykstama studijuoti savarankiškai sudarytos sutarties pagrindu (viena studentė Švedijoje metus mokėsi švedų kalbos pagal Jonišio ir Vimerbio studentų mainų programą).

Studentams teikiamos tinkamos akademinės konsultacijos – katedrose yra nustatytos konsultacijų valandos, studentai gali konsultuotis su dėstytojais bei fakulteto administracija. Su dalyko vertinimo tvarka studentai supažindinami kurso pradžioje, dalykų vertinimo kriterijai jiems žinomi.

Kelia abejonių bakalauro tiriamojo darbo seminaro metu studentams duodamas testas, kuriame klausinėjama smulkių redakcinių rašto darbo rašymo aspektų. Šias žinias galima patikrinti skaitant studento rašto darbus.

Nelabai aiškūs baigiamųjų darbų vertinimo kriterijai – labai gerai ir gerai vertinami darbai, kuriuose yra daug kalbos ir korektūros klaidų. Fakultetas nėra dokumentiškai įforminęs bakalauro darbo vertinimo kriterijų, dėl to atsiranda nevienodai objektyvaus studentų darbų vertinimo tikimybė.

Fakultetas gali džiaugtis savo kultūrine veikla bei dalyvavimu regiono kultūriname gyvenime, tačiau pasigesta aktyvios, reguliarios ir koordinuotos studentų mokslinės veiklos.

Ekspertų grupė pripažįsta, kad *Lietuvių filologijos programos* dėstytojai suvokia akademinę profesinę atsakomybę už akademinį standartų bei kokybės išlaikymą (tą patvirtino ir susitikime dalyvavę studentai ir absolventai), bet nėra pateiktos išsamios analizės dėl žymaus įstojančių studentų skaičiaus mažėjimo bei vertinimo laikotarpiu fiksuojamo nemažo pirmosios

pakopos studentų nubyrejimo („dėl nepažangumo“). Nustatytos tik kelios priežastys – galimi finansiniai sunkumai arba netinkamumas pasirinktai programai, tačiau nesvarstomas studijų plano (studijų kokybės užtikrinimo, krūvio ir pan.) tinkamumas. Pavyzdžiui, savianalizės suvestinės teiginys „Be to, esama studentų, kurie, buvę išbraukti iš sąrašų, vėliau vėl bandė tęsti studijas ir vėl kitais metais buvo išbraukti dėl vienu ar kitu priežasčių“ verčia abejoti, ar studentų nubyrejimo duomenys yra išties analizuojami.

Susitikime su ekspertais dalyvavusių studentų teigimu, jiems pakanka socialinės finansinės paramos, kurią teikia Valstybinis studijų fondas. Šiaulių universitete yra numatyta galimybė studentams sumažinti studijų įmoką. ŠU sėkmingai plėtoja tikslinį studentų studijų finansavimą (lietuvių filologijos specialybei šiais mokslo metais paskirtos penkios tikslinės vietos).

Atkreiptinas dėmesys, kad labai maža studentų dalis gauna skatinamąsias stipendijas, jos yra nedidelės. Todėl reikia toliau ieškoti alternatyvių skatinamųjų stipendijų skyrimo šaltinių – verslo partnerių, savivaldybių ir kt.

Bendrabutis skiriamas visiems jo pageidaujantiems studentams.

Daugumos programos absolventų profesinė veikla atitinka programos paskirtį. Stiprūs lietuvių filologijos pagrindai, taip pat ir regiono specifikos išmanymas reikalingi dirbant žiniasklaidoje, bibliotekose, muziejuose, reklamos srityje. Tai vertina darbdaviai, todėl baigus studijas nėra sunku įsidarbinti regiono įstaigose ir įmonėse. Įsidarbinimo galimybes išplečia ir gretutinės pedagoginės studijos

Srities stiprybės:

- 1) pakankamai panaudotos tikslinio finansavimo galimybės;
- 2) fakulteto sienas peržengianti programos studentų kultūrinė ir kūrybinė veikla;

Srities silpnybės:

- 1) nepakankamas programos studentų judumas;
- 2) neparengti ir nepatvirtinti baigiamųjų bakalauro darbų vertinimo kriterijai;
- 3) neatliekama išsami studentų nubyrejimo analizė.

Rekomenduojama:

- 1) pagal fakulteto galimybes, padidinti galimų užsienio kalbų pasirinkimą;
- 2) didinti studentų judumo galimybes, pirmiausia per *Erasmus* programą;
- 3) parengti ir patvirtinti baigiamųjų bakalauro ir magistro darbų vertinimo kriterijus;
- 4) ieškoti daugiau alternatyvių skatinamųjų stipendijų skyrimo šaltinių.

6. Programos vadyba

Programos vykdytojai yra pasiskirstę atsakomybę už programos vadybą: ja rūpinasi Humanitarinio fakulteto Studijų programų vertinimo komitetas bei Studijų programos komitetas. Tačiau savianalizės suvestinėje santykis tarp šių dviejų komitetų aprašytas neaiškiai, susidaro įspūdis, kad komitetų kompetencijos dubliuojasi. Įvairių apklausų duomenys aptariamai katedrų posėdžiuose, nors programos vadyba pirmiausia yra Studijų programos komiteto kompetencija. Studijų programos komiteto vaidmenį reikėtų stiprinti.

Vykdam studijas Europos aukštojo mokslo erdvėje, universiteto prestižas ir studijų kokybė sietina su ECTS kreditų principais. Šiuo metu yra įvykdyti tik pirmieji du ECTS kreditų sistemos įvedimo etapai: studentų darbo krūvio skaičiavimas ECTS kreditais ir krūvio planavimas (numatymas) remiantis studijų siekiniais ir rezultatais. Labai svarbūs trečias ir ketvirtas etapai: numatyto studentų darbo krūvio stebėjimas (reguliarus duomenų rinkimas) ir krūvio koregavimas pagal stebėjimo rezultatų duomenis. Pastarieji du ciklai turėtų būti vykdomi nuolat. Remiantis kelių (bent dviejų) semestrų duomenimis, turi būti daroma korekcijų, kol numatytasis ir faktinis studento darbo krūvis sutaps. Nevykdam savarankiško darbo krūvio stebėsenos, studijų programos dalykų krūviai varijuoja, tai išbalansuoja studijų procesą ir mažina mokymosi efektyvumą.

Pasak savianalizės rengėjų, reguliariai renkama ir aptariama studentų nuomonė apie studijas. Studentai teikia nedaug siūlymų, kaip tobulinti programą. Reikėtų skatinti studentus kritiškiau ir analitiškiau žvelgti į studijas, daugiau prisidėti prie programos tobulinimo.

Nors socialiniai partneriai turi galimybę dalyvauti bakalaurų darbų vertinimuose, tačiau iš savianalizės suvestinės nelabai aiškus jų vaidmuo tobulinant studijų programą. Minima, kad socialiniai partneriai įtraukiami į šį procesą, tačiau ir susitikimo su ekspertais metu nepaaiškėjo kaip. Ekspertų nuomone, į programos vertinimo ir tobulinimo procesus galėtų būti įtraukiami ir alumnai.

Darbdaviai galėtų suteikti daugiau informacijos apie kompetencijas, kurių profesinėje veikloje trūksta studentams, todėl reikėtų užtikrinti, kad tokia informacija būtų reguliariai renkama ir naudojama programos vadybai.

Išoriškai *Lietuvių filologijos programa* vertinta 2006 m. Jos rengėjai iš esmės atsižvelgė į vertintojų pastabas ir rekomendacijas: patobulinta programos sandara, pakoreguotas bendrųjų dalykų sąrašas, programos studentams suteikta galimybė pasirinkti gretutines pedagogines studijas.

Srities stiprybės:

1) programa nuolat tobulinama, koreguojamas bendrųjų dalykų sąrašas.

Srities silpnybės:

1) ne visai aiški Studijų programų vertinimo komiteto ir studijų programos komitetų atsakomybė ir kompetencija;

2) neatliekama realaus studentų savarankiško darbo krūvio stebėseną;

3) programos absolventai ir socialiniai partneriai mažai prisideda prie studijų kokybės gerinimo.

Rekomenduojama:

1) patikslinti studijų programos komiteto kompetencijas ir jam patikėti programos vadybą;

2) parengti studentų savarankiško darbo krūvio stebėjimo metodiką, ja vadovaujantis stebėti savarankiško darbo krūvį ir jį koreguoti pagal stebėsenos duomenis;

3) į programos kokybės gerinimo ir sklaidos veiklą įtraukti absolventus ir socialinius partnerius.

III. REKOMENDACIJOS

1. Smulkiau išanalizuoti programos specialistų poreikį darbo rinkoje.
2. Ieškoti efektyvesnių šios programos viešinimo būdų.
3. Pakoreguoti programos kreditų skaičių semestrais.
4. Parengti studentų savarankiško darbo krūvio stebėjimo metodiką, ja vadovaujantis stebėti savarankiško darbo krūvį ir jį koreguoti pagal stebėsenos duomenis.
5. Stiprinti mokslinę projektinę veiklą.
6. Plėtoti tarpinstitucinio bendradarbiavimo galimybes.
7. Skatinti dėstytojus kelti mokslinę kvalifikaciją.
8. Skatinti dėstytojus daugiau mokomosios medžiagos teikti intranete.
9. Didinti studentų judumo galimybes, pirmiausia pagal *Erasmus* programą.
10. Parengti ir patvirtinti baigiamųjų bakalaurų ir magistro darbų vertinimo kriterijus.
11. Ieškoti daugiau alternatyvių skatinamųjų stipendijų skyrimo šaltinių.
12. Patikslinti studijų Programos komiteto kompetencijas ir jam patikėti programos vadybą.
13. Į programos kokybės gerinimo ir sklaidos veiklą aktyviau įtraukti absolventus ir socialinius partnerius.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Šiaulių universiteto studijų programa *Lietuvių filologija* (valstybinis kodas – 612U10012) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2.	Programos sandara	3
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	4
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6.	Programos vadyba	3
	Iš viso:	19

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:

Team leader:

prof. dr. Danguolė Mikulėnienė

Grupės nariai:

Team members:

doc. dr. Dainius Vaitiekūnas

dr. Neringa Klišienė

Jūratė Palionytė

Andrius Ledas